

DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p.an.25 lutego 1944r.

No.20

MOWA CHURCHILLA W IZBIE GMIN

Premier brytyjski o sprawach polsko-sowieckich .

Londyn, 22.II. Premier Churchill omówił dzisiaj w Izbie Gmin sytuację wojenną i polityczną. Część swego przemówienia poświęcił sprawom polsko-sowieckim oświadczając m.inn. co następuje: - Nie omieszkam poruszyć osobie z marsz.Stalinem sprawy przyszłości Polski. Podkreśliłem, że Wielka Brytania wypowiedziała wojnę Niemcom w wyniku gwarancji udzielonej Polsce i nigdy nie zmieniła tego stanowiska, nawet w okresie gdy prowadziła wojnę sama. Les narodu polskiego zajmuje jedno z pierwszych miejsc w wysłach i polityce rządu i parlamentu brytyjskiego. Z wielką przyjemnością dowiedziałem się od marsz.Stalina, że pragnie on również silnej, integralnej i niepodzielnej Polski, jako jednego z czołowych mocarstw w Europie. Oświadczenie to złożone zostało ponownie i reprezentuje ono zasadnicze wytyczne polityki sowieckiej. Pozwolę sobie przypomnieć Izbie Gmin, że my nie gwarantowaliśmy nigdy jakiegokolwiek granicy Polski. Wielka Brytania nie aprobowała okupacji Wilna przez Polskę w r.1920. Brytyjski punkt widzenia w r.1920 wyrażał się w linii Curzona. Uważałem raczej, że poprawki graniczne są możliwe, lecz powinny być dokonane po wojnie. Jednakże fakt, że armia sowiecka wkroczyła na terytorium Polski, na którym walczy polska armia podziemna, uczynił rzeczą niezbędną znalezienie możliwego do przyjęcia przez obie strony rozwiązania, dzięki któremu mogłyby działać wspólnie siły walczące i na którym mogłyby się oprzeć porozumienie Polski z Rosją. Minister spraw zagranicznych i ja pracowaliśmy długo z rządem polskim celem doprowadzenia do porozumienia. Mam wielkie sympatie dla bohaterskiego narodu polskiego (w tym momencie rozległy się w Izbie Gmin oklaski), ale mam je również dla rosyjskiego punktu widzenia. Dwukrotnie w historii Rosja padła ofiarą agresji niemieckiej i straciła miliony ofiar, a wielkie jej terytorium uległo zniszczeniu. Rosja ma prawo do zabezpieczenia od ataków z Zachodu i dążeniem naszym jest, aby takie zabezpieczenie otrzymała. Polska może być wkrótce wyzwolona przez armię sowiecką, która poniosła milionowe ofiary w ludziach w czasie tej wojny. Nie mogę uważać żądania Rosji ustalenia jej granicy na zachodzie za przekraczające granicę tego co uważamy za umiarkowane i słusne. Marsz.Stalin i ja jesteśmy zdania, że Polska otrzymać powinna rekompensatę kosztów Niemiec na północy i na zachodzie.

x

Poniżej podajemy streszczenie pozostałych części mowy Churchilla:
SYTUACJA NIEMIEC. Nie twierdząc, że koniec wojny jest już bliski i że potęga Niemiec jest już złamana. Nie gwarantowałem nigdy, że wojna skończy się w roku 1944, jak również nie udzielałem gwarancji co do żadnego innego terminu. Armia niemiecka liczy około 300 dywizji, oczywiście składy wielu z nich są osłabione. Wartość bojowa wojsk niemieckich jest jeszcze duża. Niemcy osiągnęli wiele dywizji do Włoch i Jugosławii, a ponadto utrzymywali muszą wiele wojska we Francji, Belgii i Holandii w obawie przed inwazją. Dopomogło to wydatnie do zwycięstw sowieckich. Co więcej - bombardowania anglo-amerykańskie w Europie absorbują 3 miliony Niemców, a łącznie z innymi naszymi działaniami 4/5 niemieckiego lotnictwa myśliwskiego związane jest na frontach brytyjskim i amerykańskim, co stanowi także ważną pomoc dla Sowietów. STRATY NA MORZU I W POWIETRZU. Z pośród niemieckich okrętów podwodnych zatopionych od 1 stycznia 1943 do chwili obecnej znaczny odsetek zatopiony został przez okręty i samoloty brytyjskie. Od 1.I.43 zatopiliśmy 19 niemieckich okrętów wojennych, nie licząc jednostek pomocniczych, oraz 316 statków handlowych o łącznej pojemności 835 tys.ton. Na okrętach i statkach brytyjskich zginęło w tym czasie 7.677 oficerów i szeregowych marynarki wojennej i 4.200 marynarzy handlowych. W chwili wybuchu wojny załogi marynarki brytyjskiej liczyły 133 tys. ludzi, zginęło 41 tys. Do chwili obecnej straty lotnictwa brytyjskiego wynoszą 38.300 pilotów i członków załóg zabitych, 10.400 zaginionych, straciliśmy ponad 10.000 samolotów. Lotnictwo nasze przeprowadziło 900.000 lotów na północno-europejski teatr wojny. OFENZYWA LOTNICZA. Do chwili obecnej główny wysiłek bojowy

w działaniach powietrznych spoczywał na lotnictwie brytyjskiem. Obecnie lotnictwo amerykańskie już nas przewyższa, a wzrośnie ono jeszcze bardziej. Wiosną i latem przewidujemy jeszcze znaczny wzrost ataków lotniczych na Rzeszę i kraje okupowane. Bombowce dalekiego zasięgu z baz we Włoszech bombardować będą również południowe Niemcy. Bombardowania z powietrza są fundamentem, na którym opiera się plan inwazji z morza. Chcemy zniszczyć niemiecką produkcję wojenną w najszerszym znaczeniu tego słowa. **TAJNA BRON NIEMIECKA.** Wiemy dobrze, że na wybrzeżu francuskim Niemcy przygotowują nowe sposoby ataku na W. Brytanię, czy to w formie samolotów bez pilotów, czy to rakiet, czy też obu tych środków razem. Obserwujemy te przygotowania z największą uwagą i atakujemy wszelkie oznaki tych poczynań. **PRODUKCJA LOTNICZA.** Brytyjska produkcja lotnicza przewyższa produkcję niemiecką. Rosja dorównuje już produkcji brytyjskiej. Sama tylko produkcja amerykańska przewyższa dwa lub trzy razy wytwórczość lotniczą Niemiec. Produkcja lotnicza Japonii jest niewielka. **FRONT WŁOSKI.** We Włoszech Niemcy skoncentrowali półmilionową armię. Niemcy zdecydowani są na najwyższy wysiłek, aby utrzymać Rzym w swych rękach. Churchill mówił o trudności zaopatrzenia na tym froncie ze względu na jego warunki geograficzne, podkreślił jednak, że wykonano w tym zakresie olbrzymią pracę, której wyniki okażą się później. Mówiąc o walkach na południowym froncie włoskim Churchill stwierdził, że walczą tam ramię przy ramieniu wojska amerykańskie, angielskie, francuskie i inne, ożywione duchem braterstwa. Dowódcy tych wojsk ufni są w ostateczne zwycięstwo. Bitwa o Italię będzie duża - gdy wkroczymy do Rzymu wówczas rozpatrzymy znowu sytuację polityczną Włoch. **WŚCIEPLACZKA Z ROSJĄ.** Pragnę uspokoić Izbę Gmin - mówi Churchill - co do stosunku Stanów Zjednoczonych i W. Brytanii do Związku Sowieckiego, nie cofnęliśmy się ani o krok w zakresie spraw uzgodnionych na konferencjach w Teheranie i Moskwie. Zdecydowani jesteśmy prowadzić wojnę za wszelką cenę aż do wspólnego zwycięstwa i widzimy pole dla ścisłej współpracy pokojowej. **JUGOSŁAWIA.** Partyzanci jugosłowiańscy znaleźli w Tito wybitnego wodza, walczącego bohatercko o wolność narodu. Tito posiada armię liczącą ćwierć miliona ludzi i wiąże 14-20 dywizji niemieckich. Udzielamy mu wszelkiej pomocy, bo w chwili takiej jak obecna nie ma nicjś na żadne sympatie ideologiczne. **NADCHODZĄCY OKRES.** W Teheranie zobowiązaliśmy się uroczysto, aby wiosną i latem b.r. uderzyć na Niemców wszystkimi siłami na lądzie, morzu i w powietrzu aż do całkowitego zniaczenia ich potęgi militarnej. Zbliżamy się do największej akcji wojennej. Przypuszczam - zakończył Churchill - że całkowite zwycięstwo nie jest zbyt odległe. Marynarka trudna, ale zwycięstwo nas nie minie.

NIEMCY EWAKUOWALI KRZYWY RÓG:

Berlin, 22.II. Komunikat niemiecki doniósł dziś wieczorem, że Niemcy ewakuowali Krzywy Róg.

Moskwa, 22.II. Komunikat sowiecki nie donosi jeszcze o zdobyciu Krzywego Rogu, podając tylko, że na ulicach miasta toczą się gwałtowne walki. Czołgi sowieckie przebijają się przez barykady, ustawione przez Niemców na ulicach miasta. Rosjanie wykonali manewr oskrzydający miasto i garnizonowi niemieckiemu grozi oblężenie. W ostatnim komunikacie sowiecki donosi o dalszym postępie wojsk sowieckich na północnym odcinku frontu. Przednie strażnice sowieckie znajdują się 22 km od Pskowa.

WALKI LOTNICZE NAD POLSKĄ.

Sztokholm, 22.II. Prasa szwedzka donosi, że lotnictwo rosyjskie bombardowało tory kolejowe na linii Lwów - Brody oraz Lwów - Tarnopol. Nad Polską miały miejsce wielkie bitwy lotnicze.

DYMISJA SZEFIA SZTABU HITLERA.

Sztokholm, 22.II. Gen. Zeitzler, szef sztabu Hitlera udał się rzekomo na "urlop zdrowotny", z którego nie powróci już na swe stanowisko. Przyczyną dymisji jest konflikt z Hitlerem.

NATARCIE KESSELRINGA ZAŁAMAŁO SIĘ

Algier, 22.II. Natarcie niemieckie mające na celu zlikwidowanie przyczółka Anzio i zepchnięcie wojsk alianckich w morze, załamało się zupełnie. Linia frontu na tym odcinku jest identyczna z tą, jaka istniała przed rozpoczęciem natarcia niemieckiego. Straty wojsk niemieckich są bardzo znaczne i dochodzą do 60% stanu.

OFENSYWA LOTNICZA Z 2 KIERUNKÓW

Londyn, 22.II. Dziś za dnia wielkie bombowce amerykańskie dokonały pierwszego wielkiego skoordynowanego lotu, startując z 2 baz: w Anglii i we Włoszech. Obiektem bombardowania były niemieckie fabryki lotnicze, produkujące samoloty ryśliwskie oraz inne ważne obiekty wojskowe.

Z OSTATNIEJ CHWILI.

Moskwa, 22.II. Wieczorny komunikat sowiecki podał wiadomość o zajęciu Krzywego Rogu. Oczekuje się podjęcia ofensywy sowieckiej na Mikołajów i Odesę.

Londyn 22.II. Głównym obiektem dzisiejszego dziennego nalotu bombowców amerykańskich była fabryka samolotów ryśliwskich typu "Messerschmidt" na przedmieściu Ratyżbony. Nalot dokonany był z baz włoskich.